

TÜRK SOSYAL POLİTİKASININ GELİŞİMİ

1909 Cemiyetler Yasası

16 Ağustos 1909

Cemiyetler Yasası getirmiş olduğu düzenlemeler ile Tatil-i Eşgal Yasasının kapsamı dışında kalanların örgütlenmeye ilişkin durumlarını düzenler.

II. Meşrutiyet sonrası kurulan partiler, siyasi amaçlı olmayan dernekler bu çerçevede kurulmuştur.

Çalışma İlişkileri Açısından;

- Tatil-i Eşgal Yasasına tabi olmayan işçiler örgütlenmelerini bu yasa çerçevesinde gerçekleştirmişlerdir.
- Tatil-i Eşgal Yasasına tabi olanlar ise sendika kurma yasağını aşmak için bu kanun çerçevesinde cemiyetler kurmuşlardır. Bu cemiyetler sendika değildir ama sendika niteliğinde örgütlerdir.

TÜRK SOSYAL POLİTİKASININ GELİŞİMİ

1909 Cemiyetler Yasasının Özellikleri

16 Ağustos 1909

- Serbest kuruluş ilkesini getirmekle birlikte kurulan her derneğin hükümete bildirilmesi zorunluluğu vardır.
- Belirli tür derneklerin kurulması yasaktır.
 - Ahlaka aykırı, devletin bütünlüğünü bozucu
 - Devlet biçimini değiştirmeyi amaçlayan
 - Cinsiyete ve Kavime dayalı
- Dernek binalarının güvenlik güçlerine her zaman açık bulundurulması zorunludur. (Güvenlik güçleri yönetimden bir belge almadan binalara giremezler)

TÜRK SOSYAL POLİTİKASININ GELİŞİMİ

UYGULANAN SINIRLI SOSYAL POLİTİKALAR

1867 - Dilaver Paşa Nizamnamesi

1869 - Maaddin Nizamnamesi

TÜRK SOSYAL POLİTİKASININ GELİŞİMİ

1867 Dilaver Paşa Nizamnamesi

Ücrete İlişkin Düzenlemeler

- Ücret liyakate göre belirlenmeli ve diğer ödemelerden önce işçilere verilmelidir.
- Maden Ocağına gelmiş olmasına rağmen çeşitli nedenlerle çalıştırılmayan işçilerin ücretleri ödenir.
- Maden ocağının çalışmaması halinde işçilerin diğer ocaklarda çalıştırılarak ücret almaları sağlanır.

Çalışma Sürelerine İlişkin Düzenlemeler

- Günlük çalışma süresi 10 saattir.
- Sadece Dini Bayramlarda tatil verilir.

Diğer Koruyucu Düzenlemeler

- İşçilerin barınmalarını sağlayacak koşulların yapılması zorunluluğu
- İşçilere tıbbi hizmet ve ilaç sağlanması
- İşçilerin ihtiyaçlarını satan dükkan sahiplerinin aşırı kazanç elde etmelerinin önlenmesi